

JAARVERSLAG 2023

Beste lezer,

Pleegzorg Oost-Vlaanderen vierde zijn tiende verjaardag. Wat in 2014 begon met een 1.000tal pleegzorgsituaties en een 100tal medewerkers groeide bij die tiende verjaardag uit tot een organisatie die 2.069 pleegkinderen én 160 volwassenen ondersteunt met een equipe van ruim 280 medewerkers.

Van de grote motor achter deze immense evolutie, onze directeur Johan Van der Sypt, hebben we afgelopen lente plots afscheid moeten nemen.

We deden dat met veel verdriet, maar ook met een grote dankbaarheid voor het pad dat hij heeft uitgezet en de inspiratie en hoop voor de toekomst die hij ons meegaf.

Na tien jaar stellen we immers vooral vast dat de kwalitatieve en professionele ondersteuning van pleegzorgsituaties een enorme evolutie heeft gekend, onder meer met de uitbouw van de behandelingspleegzorg. En tegelijk versterkte pleegzorg zijn focus op het belang van verbinding met ouders, context en familie.

Dankbaar én ambitieus. Zo duiken we de volgende tien jaar in!

In dit jaarverslag lichten we de belangrijkste cijfers, trends en nieuwe projecten van 2023 toe. Veel leesplezier.

Het directieteam

Uw giften blijven van harte welkom!

Onze subsidies volstaan geenszins om voor onze pleeggasten en kinderen de bijkomende extra ondersteuning te geven die velen van hen nodig hebben.

U kan storten op **BE97 0017 1438 2949** van Pleegzorg Oost-Vlaanderen met de vermelding '*gift + uw volledige naam + uw rijksregisternummer*'.

Wij zorgen voor een fiscaal attest vanaf een bedrag van €40,00.

DANKJEWEL aan onze **1.787** pleeggezinnen

Thank you

Teşekkür ederim

Dziękuję

Gracias

Danke

Mulțumesc

Shkran lak

Grazie

Obrigado

Dyakuyu

Hvala

Merci

2023 ENKELE CIJFERS

In de loop van 2023 begeleidde Pleegzorg Oost-Vlaanderen ...
2.452 unieke situaties van kinderen en jongeren
en **182** pleeggasten
... die gedurende een korte of langere tijd in een pleeggezin woonden.

In 2023 werden er **590 nieuwe begeleidingen** opgestart:
547 begeleidingen van minderjarigen en 43 begeleidingen van pleeggasten.
392 situaties werden doorheen het jaar beëindigd: 367 bij de minderjarigen en 25 bij de volwassenen.

Op 31 december 2023 verbleven er ...
2.069 kinderen en jongeren
en **160 volwassenen**
... in 1.787 pleeggezinnen.

"Ik vluchtte twee jaar geleden weg uit Odessa in Oekraïne omwille van de oorlog. Dat was een hele moeilijke periode. Ik woon nu twee jaar in België bij mijn pleegvader en drie fantastische pleegzusjes. Iedereen helpt en motiveert mij. In de OKAN klas heb ik heel wat mensen leren kennen van veel verschillende nationaliteiten, met elk hun eigen cultuur. Uit die diversiteit heb ik heel wat geleerd."

Dmytro, 16 jaar

Gezinshuizen

➔ Een nieuw type jeugdhulp

Een gezinshuis is een **kleinschalige vorm van residentiële jeugdhulp**.

Kinderen die (tijdelijk) niet thuis kunnen opgroeien en voor wie een pleeggezin geen oplossing lijkt, worden er toch '**zo thuis mogelijk**' opgevangen.

In 2023 sloegen vijf Oost-Vlaamse hulporganisaties (Steevliet, Ruyskensveld, SOS-Kinderdorpen, Lia vzw en Pleegzorg Oost-Vlaanderen) de handen in elkaar om de werking van gezinshuizen op te zetten. We zijn heel trots dat Oost-Vlaanderen in 2023 als eerste provincie met de gezinshuizen van start ging en dat we deel uitmaken van deze samenwerking.

De werking vertrekt vanuit **vier pijlers**:

- Zo thuis mogelijk
- Professionele zorg
- Positief leefklimaat
- Samen met ouders

We organiseerden in 2023 **vijf infosessies** voor kandidaat-gezinshuisouders. Twee gezinshuizen gingen van start en namen inmiddels samen de zorg op voor een vijftal kinderen. In totaal willen we in Oost-Vlaanderen in een eerste fase 11 nieuwe gezinshuizen opstarten.

Wie meer wil weten kan terecht op www.gezinshuizen.be

"Als gezinshuisouder ben je voltijds aan het werk en neem je 24 uur op 24 uur de zorg op van een aantal kinderen bij jou thuis. Een gezinshuisouder is iemand die er goesting in heeft en het met hart en ziel doet en dit niet puur als een job ziet. De uitdaging is dat deze kinderen al iets meer meegemaakt hebben. Je moet geduld hebben en op zoek gaan naar waar het moeilijke gedrag vandaan komt. Maar het is zeker de moeite als je die kinderen ziet openbloeien, als ze je beginnen vertrouwen en ze zich echt thuis beginnen voelen. Dat is het allermooiste aan een gezinshuis."

Sofie, gezinshuisouder in Lokeren

Scan deze QR-code voor het volledige interview met Sofie, gezinshuisouder

Netwerk- en bestandsgezinnen

Eind 2023 verbleven 2.069 kinderen in een pleeggezin.

30% van hen verbleef in een bestandsgezin, **53,5% in het familiaal netwerk** en 16,5% in het sociaal netwerk.

Pleeg grootouders

Binnen het netwerk van de eigen familie zijn pleeg grootouders **een bijzondere groep**.

We bieden hen binnen onze werking extra ondersteuning aan via de vorming 'Grootouders in Pleegzorg'.

We belichten de specifieke positie waarin grootouders zich als pleegzorgers bevinden en helpen hen begrijpen welke **dynamieken** er in zo'n situatie spelen. De groepsdynamiek zorgt er voor dat zij **steun en erkenning** vinden bij elkaar.

Verblijf bij grootouders

Ongeveer één derde van de pleegkinderen en één vijfde van de pleeggasten wonen bij hun grootouders.

Ervaringsdeskundige kansarmoede

Mensen in kansarmoede krijgen op vele vlakken te maken met **sociale uitsluiting** waardoor ze te weinig kansen hebben om volwaardig deel te nemen aan onze samenleving.

Dit zorgt voor een **grote kloof** tussen mensen in kansarmoede en niet-armen, en die speelt ook in de hulpverlening.

Vaak kent men elkaars leefwereld niet en is men zich helemaal niet bewust van die kloof.

Opgeleide ervaringsdeskundigen zetten zich in om net die blinde vlekken bloot te leggen.

Ze kennen de gevoelens van mensen die sociale uitsluiting ervaren van binnenuit.

Sinds 2016 werkt een **opgeleide ervaringsdeskundige** bij Pleegzorg Oost-Vlaanderen die deze kennis en ervaring inzet om de gezinnen en collega's te ondersteunen.

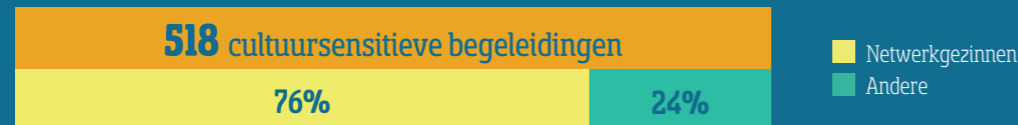
“Armoede leer je niet kennen uit de boeken.”

Engin Özdemir in De Standaard

Cultuursensitieve pleegzorg

We spreken over cultuursensitieve pleegzorg als minimaal één van de ouders, grootouders of pleegzorgers van het pleegkind of de pleeggast in het buitenland is geboren.

Eind 2023 viel 25% van onze begeleidingen (518 van de 2.069 lopende dossiers) onder de noemer 'cultuursensitieve pleegzorg'. Binnen deze 518 begeleidingen worden er 395 kinderen of volwassenen opgevangen in een netwerkgezin.

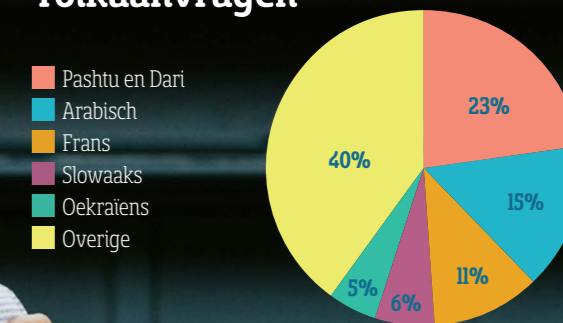
Niet-begeleide minderjarige vreemdelingen vormen een specifieke groep binnen cultuursensitieve pleegzorg. Er blijven kinderen op de vlucht in ons land aankomen, alleen, zonder hun ouders of andere volwassenen die zich over hen ontfermen. Door de opvang in een gezin kunnen ze de best mogelijke zorgen en ontwikkelingskansen krijgen. We blijven daarom op zoek naar kandidaat-pleeggezinnen die deze groep kinderen en jongeren een veilige thuis willen bieden.

In 36 procent van de 518 cultuursensitieve begeleidingen betreft het een niet-begeleide minderjarige vreemdeling die een plaatsje vond in een pleeggezin. Bij de uitwerking van ons diversiteitsbeleid neemt deze groep een belangrijke plaats in.

Interculturele bemiddeling

Onze intercultureel bemiddelaars helpen om bruggen te bouwen met pleeggezinnen en ouders met een migratie- en/of vluchtachtergrond. Zij spreken verschillende talen, zoals Arabisch, Turks, Frans, Russisch, Engels, Pashtu en Dari. Ook externe tolken hebben een ondersteunende rol in het begeleidingswerk. In 2023 werden 481 aanvragen ingediend door onze medewerkers, en dit voor 28 verschillende talen.

Tolkaanvragen

Pleeggasten

Eind 2023 begeleidden we 160 volwassenen met een fysieke handicap of psychische kwetsbaarheid in een pleeggezin. Net zoals bij de kinderen en jongeren verblijven de meeste pleeggasten in een netwerkgezin: 78% van hen kan terecht in het familiaal of sociaal netwerk.

Van de 35 volwassenen waarvoor de begeleiding in 2023 startte binnen de volwassenwerking, stroomden 18 jongeren door vanuit de minderjarigenwerking. 17 cliënten stroomden in van buiten Pleegzorg Oost-Vlaanderen.

Om een vlotte overgang van deze jongeren naar 'pleegzorg voor volwassenen' te garanderen, schenken we extra aandacht aan overleg en afstemming tussen deze twee deelwerkingen.

"Mijn begeleider helpt mij stappen vooruit zetten. Ze komt vaak langs, luistert naar mij en geeft mij een hand als ik iets niet durf."
Manu, 30 jaar, pleeggast

Participatie

'Mee weten, mee denken, mee doen.'

Dat doen we in onze ontmoetingsgroepen. We komen er samen om ervaringen, zorgen en successen te delen. We denken er na hoe pleegzorg nog beter georganiseerd kan worden.

Ontmoetingsgroepen

In 2023 organiseerden we voor de ontmoetingsgroepen van pleegkinderen, pleegjongeren, pleeggasten, ouders, pleeg grootouders en pleegzorgers elk vijf ontmoetingsmomenten. De pleeggasten genoten in september van een weekend aan de zee.

De participatieraad is samengesteld met afgevaardigden van de ontmoetingsgroepen. Er worden overkoepelende items besproken en suggesties gegeven voor verbeteringen in de hulpverlening. De participatieraad bepaalt elk jaar een jaarthema.

Participatieraad

Voor 2023 koos de participatieraad voor het jaarthema 'rechten en plichten'. Een bevraging 'samenwerken met de jeugdadvocaat' vloeide daar uit voort. In 2024 gaan we hiermee nog even verder en organiseren we infosessies 'jouw rechten en plichten bij een jaarlijkse zitting'.

2023

Behandelingspleegzorg

Als extra ondersteuning nodig is

Door het inzetten van behandelingspleegzorg ondersteunen we pleeggezinnen, ouders, pleegkinderen, -jongeren en pleeggasten, maar ook begeleiders zo goed mogelijk. Met deze extra ondersteuning willen we voorkomen dat het verblijf voortijdig wordt stopgezet.

Behandelingspleegzorg zetten we doordacht in. Voorafgaand bespreken we de situatie met alle betrokkenen om zo ieders noden in kaart te brengen. Daarna volgt een grondige bespreking op de teamvergadering zodat we de juiste vorm van behandelingspleegzorg kunnen opstarten.

Sherborne

Sherborne is één van de vormen van behandelingspleegzorg die we aanbieden.

De eerste relaties in je leven ga je als kind vooral met je lijf aan. Bij vele van onze pleegkinderen liep het daar reeds mis. Zij werden niet gekoesterd, gedragen, geknuffeld, met zorg verzorgd.

Al bewegend proberen we de bouwstenen die pleegkinderen in hun 'voor-taalse' ontwikkeling misten terug te herstellen.

We werken in kleine groepjes, bewegen zelfstandig, bewegen in de ruimte, heel snel en heel traag, samen met en tegen elkaar, ...

Sherborne
bewegingspedagogiek

"Het lichaamsgericht werken biedt zo'n grote meerwaarde omdat kinderen met trauma vaak niet de taal hebben om alles te verwoorden.

Op een laagdrempelige manier kunnen we op een lijfelijke en tactiele manier zoveel moois zien gebeuren in het contact tussen pleegkinderen en pleegouders.

Samen al bewegend spelen werkt zo verbindend en helend."

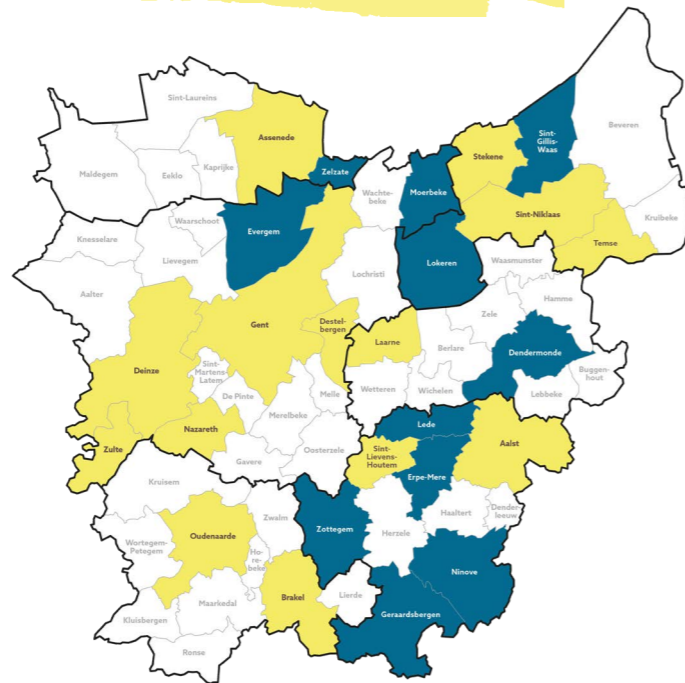
An en Karla, Sherborne team

Pleegzorggemeenten

Deze gemeenten zetten samen met Pleegzorg Oost-Vlaanderen een duurzame samenwerking op. Dit om het maatschappelijk draagvlak voor pleegzorg te vergroten en pleegzorg op een laagdrempelige manier bekend te maken.

Met het label van pleegzorggemeente geven lokale besturen aan dat ze pleegzorg actief willen ondersteunen. Hoe ze dat precies doen, beslist elke gemeente voor zich. Sommigen zetten sterk in op communicatie. Ze belichten de nood aan en zoeken mee naar extra pleeggezinnen in hun stad of gemeente. Ze publiceren artikels over pleegzorg en werken mee aan sensibiliserings- en wervingscampagnes. Anderen leggen nadruk op de erkenning van bestaande pleeggezinnen. De gemeente organiseert dan een ontmoetingsmoment voor hen of zet pleeggezinnen op een andere manier in de bloemetjes. Verder bieden sommigen ook bijkomende ondersteuning aan. Dit kan dan gaan over het toekennen van extra toelagen of premies, korting op de UitPAS, korting op kinderopvang ...

Van 14 naar 25 pleegzorggemeenten in 2023.

- Reeds pleegzorggemeente vóór 2023
- Pleegzorggemeenten die in 2023 het label ontvingen

Dendermonde ontving op 31 mei 2023 het label van Pleegzorggemeente.

Affichecampagne

Tijdens de 'Week van de Pleegzorg' werden over heel Vlaanderen zo'n 40.000 affiches verspreid. Met deze affiche, getekend door Eva Mouton, vroegen we aandacht voor het tekort aan pleeggezinnen. Terzelfdertijd toonden we de brede diversiteit aan pleegzorgers die nu al hun steentje bijdragen.

Met grote en kleine wervingscampagnes op Vlaams en Oost-Vlaams niveau blijven we op zoek gaan naar nieuwe kandidaat-pleeggezinnen.

Onthaalteam Pleegzorg Oost-Vlaanderen

0471 91 91 02

onhaalteam@pleegzorgoostvlaanderen.be

In oktober 2023 startte Pleegzorg Oost-Vlaanderen met een onthaalteam.

Op het onthaal ontvangen we iedereen die een vraag heeft omtrent pleegzorg:

— Iemand die graag pleegzorger wil worden of nog vragen heeft na een infosessie.

— Iemand die bezorgd is of al zorg draagt voor een kleinkind, een nichtje, een jongere uit de buurt,...

— Een dienst, bijvoorbeeld een CLB-medewerker, die advies wenst of een aanmelding wil doen om pleegzorg op te starten.

— Ook crisissituaties worden door het onthaal opgenomen.

We zijn elke werkdag bereikbaar van 9u00 tot 17u00. Op vrijdag tot 16u00.

Pleegzorg Oost-Vlaanderen vzw
Stapelplein 28 | 9000 Gent
BE 0536 817 992
RPR Gent

WWW.PLEEGZORG.BE

Aalst

Parklaan 31A
053/77 30 30

Oudenaarde

Kortrijkse Heerweg 7
055/20 72 29

Gent

Stapelplein 28
09/223 90 99

Dendermonde

Heidepark 13
052/21 40 62

Temse

Hoogkamerstraat 337A
03/555 18 00